

Granskningsrapport Borås Elnät AB

Stadsrevisionen • Borås

Rapport

Andreas Ekelund
Lekmannarevisorernas biträde

Till årsstämman i Borås Elnät AB
Organisationsnummer 556527-5582

Granskningsrapport för år 2021

Vi – Thomas Gustafsson och Jürgen Urbas- av Kommunfullmäktige i Borås Stad utsedda lekmannarevisorer i Borås Elnät AB – har granskat bolagets verksamhet under år 2021.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har utgått från bedömning av risk och väsentlighet. Vi har samarbetat med bolagets auktoriserade revisor och nyttjat sakkunnigt biträde från Borås Stads Revisionskontor i vår granskning.

Vi bedömer att Borås Elnät AB:s verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig med ett utvecklingsområde. Den interna kontrollen bör utvecklas genom att styrelsen upprättar regler och anvisningar för intern kontroll.

Granskningsresultat specificeras i granskningsredogörelse för Borås Elnät AB 2021.

BORÅS 2022-02-22

Thomas Gustafsson

Jürgen Urbas

Till styrelsen för Borås Elnät AB

Granskningsredogörelse för år 2021

Enligt aktiebolagslagen 10 kap 3 § ska lekmannarevisorerna i den omfattning som följer av god revisionsredogörelse granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Revisionskontoret i Borås har biträtt lekmannarevisorerna vid granskning av bolaget och upprättandet av granskningsredogörelsen. Granskningsredogörelsen är riktad till styrelsen och utgör en rapportering av väsentliga iakttagelser, avvikelser och bedömningar. Granskningsredogörelsen utgör underlag för den granskningsrapport som lekmannarevisorn enligt lagstiftningen ska upprätta och som ska biläggas bolagets årsredovisning och behandlas på årsstämman. Granskningsrapporten bygger på en samlad bedömning av resultatet från den grundläggande granskningen och eventuella fördjupade granskningar som berör bolaget.

Granskningen tar sin utgångspunkt i lagstiftning, SKR:s God revisionsredogörelse samt Skyrevs och Starevs rekommendationer, med specificering utifrån en bedömning av risk och väsentlighet för bolaget. Åtgärder i förhållande till iakttagelser i föregående års granskning bedöms.

Väsentliga iakttagelser

Bolaget har anställt en ny VD som tillträdde i mars 2021.

Borås Elnät ABs projekt 2031 som avser en expanderingsprojekt av elnätet och nedläggning av en ny 130 kV-kabel runt Borås har bedrivits under flera år. Planen är att skapa en helt ny elnätstruktur med flertalet nya ledningstråk och mottagningsstationer. Projektet är ett flerårigt investeringsprojekt och en av bolagets största investeringar någonsin. Under 2021 har andra fasen av projektet inletts, vilken avser att integrera den nya kabeln med den befintliga elnätstrukturen. Bolaget har under året påbörjat byggnation av två nya mottagningsstationer.

Förberedelser har genomförts av bolaget under året för det s.k. Mätarbytesprojektet (projekt FRAMM). Projektet innebär att samtliga elmätare hos kunder ska bytas ut mot ny teknik. Sammantaget omfattar projektet ca 46 000 elmätare och projektbudgeten uppgår till ca 120 mnkr. Projektet har drabbats av förseningar på grund av komponentbrist som kommer av den pågående pandemin. Under 2021 har ca 43 000 mätare bytts. Projektet beräknas avslutas under 2022.

Borås Elnät AB har under året fått i uppdrag från ägaren att kartlägga kapacitetsbehovet hos elnätet för att klara Borås framtida utveckling. Uppdraget kommer återrapporteras till ägaren under våren 2022.

Borås Elnät ABs datacenter och serverhall i Viared som togs i drift 2020 har i viss mån drabbats av pandemieffekter. Efterfrågan på tillgång till datacentret från externa kunder har initialt varit något lägre än förväntat. Under 2021 har situationen förbättrats något, men ytterligare kunder behöver enligt bolaget komma in för att få balans i affären.

Inom affärsområdet Stadsnät har Borås Elnät AB under tidigare år haft höga intäkter inom affärsområdet i och med anslutningsavgifter. Affärsområdet har under 2021 haft något högre intäkter via anslutningsavgifter än förväntat jämfört med bolagets prognoser. Den största kunden inom affärsområdet är Bostäder i Borås AB och under året har parterna ingått ett nytt avtal. Under året har bolaget uppgraderat delar av fibernätet för att klara av ökad trafik i framtiden.

Borås Elnät AB har inför 2021 arbetat med ett glesbyggsprojekt inom affärsområde Stadsnät. Projektet har resulterat i att bolaget har fått 5 mnkr i bidrag från Post- och Telestyrelsen för fibernedläggning till ca 300 fastigheter öster om Borås. Arbetet har påbörjats under året. Bolaget har under 2021 fått ytterligare statligt stöd för att bygga ut fibernätet söder om Borås.

Sedan flera år tillbaka har införsel av en ny elhandlarcentrisk modell för eldistribution planerats att implementeras i Sverige. Införseln har skjutits fram flera gånger. Svenska kraftnät har under 2021 pausat arbetet med införandet av den nya modellen. Det är i nuläget oklart om modellen kommer att införas.

Borås Elnät ABs eldistributionstariffer har sammantaget höjts med ca 6,5 % under året

Bolaget har under året arbetat fram en ny affärsplan för 2022-2024.

Under 2021 har ägaren begärt att Borås Elnät AB och Borås Stads övriga bolag ska inkomma med en bolagsstyrningsrapport. Bolaget har lämnat in den begärda rapporten.

Den pågående pandemin har endast påverkat Borås Elnät AB i mindre utsträckning under året. Ekonomiskt har bolaget inte påverkats.

Ekonomi

Borås Elnät ABs ekonomiska resultat för 2021 är ett överskott om 67,8 mnkr (budget 53,7 mnkr) efter finansiella poster. Resultatet förklaras till största delen av högre intäkter än beräknat inom AO Elnät och av lägre kapitalkostnader p.g.a. tidsförskjutning i mätarbytesprojektet.

Kommunfullmäktige fastställde ett resultatkrav för året på 4 % avkastning på totalt kapital och ett utdelningskrav till ägaren om 45 mnkr. Bolaget har därutöver ett mål från Kommunfullmäktige om en soliditet på 20-25%. Bolaget redovisar 5,0 % avkastning på totalt kapital för året och en soliditet om 25,8 %.

Borås Elnät AB lämnar sammantaget ett koncernbidrag till ägaren om 35,4 mnkr. Bolaget hade genom sitt resultat möjlighet att tillgodose Kommunfullmäktiges utdelningskrav.

Borås Elnät AB uppnår Kommunfullmäktiges resultatkrav. Bolaget uppnår även Kommunfullmäktiges utdelningskrav och finansiella mål om soliditet.

I branschen har en stor fråga varit i vilken omfattning eldistributörer får föra över outnyttjat intäktsutrymme till den nya perioden. Avseende perioden 2012-2015 har bolaget fått besked om att det överskott som genererats under perioden får användas till framtida investeringar. Under 2020 fick Borås Elnät AB besked från branschorganisationen och berörda departement om att de får föra över ca 57 mnkr från perioden 2016-2019 till den nya regeringsperioden.

I september 2019 erhöll Borås Elnät AB Energimarknadsinspektionens beslut om sänkta intäktsramar. Intäktsramarna regleras i fyraårsperioder och beslutet som kommit gäller perioden 2020-2023. Ramen bolaget fick var 712 mnkr. Det innebär att ramen hamnade betydligt under tidigare nivå (2016-2019 låg intäktsramen på 845 mnkr). Den sänkta intäktsramen påverkar bolaget i hög grad i och med sänkta intäkter för eldistribution.

Bolaget har tillsammans med andra elbolag överklagat Energimarknadsinspektionens beslut om intäktsramar 2020–2023. I februari 2021 meddelades dom i ärendet som gav elbolagen rätt. Energimarknadsinspektionen har överklagat beslutet till nästa instans. Det är ännu oklart när rätten kommer att behandla ärendet.

Förhållandena skapar en osäkerhet för bolaget på intäktssidan. Besked avseende perioderna 2012-2015 och 2016-2019 mildrar effekterna för bolaget i viss utsträckning.

Intern kontroll

Styrelsen har ansvar för den interna kontrollen i bolaget. Enligt Borås Stads regler för intern kontroll ska styrelsen genomföra riskanalys, upprätta planer för och genomföra uppföljning av den interna kontrollen. Bolaget ska också anta regler och anvisningar för intern kontroll.

Styrelsen har genomfört en egen riskanalys för 2021 som tillsammans med bolagets övriga riskanalys identifierade 96 risker. Med utgångspunkt i riskanalysen fastställdes preliminärt sammanlagt 55 kontrollmoment. I planen för intern kontroll finns även 12 specifika bevakningspunkter med kontrollmoment som avser risker som skattats med hög sannolikhet och konsekvens. Hittills genomförda kontrollmoment och specifika bevakningspunkter kommer att avrapporteras till styrelsen i mars 2022.

Bolaget har under 2020 och 2021 startat upp en ny process kring arbetet med intern kontroll. En del av utvecklingen är att styrelsen ska vara mer aktiv i arbetet. Bolaget har under året genomfört en satsning på IT- och informationssäkerhet. Bl.a. har bolaget anställt en ny säkerhets- och IT ansvarig och påbörjat arbete med en ny informationssäkerhetspolicy. Målsättningen är certifiering enligt ISO 27001 under 2023.

Bolaget har inte antagit egna regler och anvisningar för intern kontroll under 2021. Det pågår ett arbete i bolaget även med dessa delar som del i den nya processen för intern kontroll. Bolaget planerar att regler och anvisningar för intern kontroll ska beslutas under första halvåret 2022.

Bevakningsområden

Lekmannarevisorerna har under året särskilt bevakat investeringsprojekt 2031, ny marknadsmodell för eldistribution, intäktsramarna 2020-2023 och FRAMM-projektet.

Fördjupade granskningar

Ärendebereidning i de kommunala bolagen

Lekmannarevisorerna har under 2021 genomfört en fördjupad granskning av ärendebereidningen i de kommunala bolagen. Projektets syfte är att granska om beredningsprocesserna till styrelse, Kommunstyrelse och Kommunfullmäktige är ändamålsenlig och förenlig med kommunallagens, aktiebolagslagens eller andra lagars krav på beredning.

Granskningen med resultat och rekommendationer kommer att delges berörda bolagsstyrelser i mars 2022.

Föregående års granskning

Bolaget har fortfarande ett pågående ärende i Borås Stads tvistelösningsfunktion. Frågan avser prissättning för asfaltsåterställning som Tekniska förvaltningen tagit fram gällande grävda schakt för kabel- och fibernedläggning. Tvisten är ännu olöst.

BEDÖMNING

Borås Elnät AB har under året bedrivit arbetet i linje med de mål för verksamheten som anges i bolagets ägardirektiv. Bolaget uppnår Kommunfullmäktiges resultatkrav, utdelningskrav och finansiella mål.

Bedömningen är att bolaget bedriver verksamheten i enlighet med det kommunala ändamålet och den kommunala kompetensen. Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig med ett utvecklingsområde. Den interna kontrollen bör utvecklas genom att styrelsen upprättar regler och anvisningar för intern kontroll.

Andreas Ekelund
Lekmannarevisorns biträde

BORÅS
STAD

STADSREVISIONEN

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås

Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se

Webbplats boras.se/stadsrevisionen